

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ИНСПЕКТОРАТ КЪМ ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

гр. София 1000, ул. „Георг Вашингтон” № 17, тел./факс 02 905 75 03

Изх.№

ТП-01-9 /16г.

Дата:

22.12.2016г.

ПРОВЕРКА
НА ИНСПЕКТОРАТА КЪМ ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

А К Т

ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗВЪРШЕНАТА ТЕМАТИЧНА ПРОВЕРКА
ПО ЗАПОВЕД № ТП-01-9/24.11.2016 г. НА ГЛАВНИЯ ИНСПЕКТОР

Основание за проверката – чл.58, вр. чл. 54, ал.1 от ЗСВ, и Заповед № ТП - 01-9/24.11.2016г. на главния инспектор на Инспектората към Висшия съдебен съвет /ИВСС/.

Екип – Тематичната проверка е извършена от екип в състав: инспектор Мария Нейкова и експерти – Миглена Желева и Олег Велинов.

Предпоставки за извършване на тематичната проверка.

Подобна тематична проверка по проблеми, свързани с противоречива съдебна практика по приложението на института на съкратеното съдебно следствие пред първата инстанция –Глава XXVII /чл. 370 – чл.374/ от НПК, е била извършена от Инспектората на ВСС през 2008 г. След извършен анализ на влезли в сила съдебни актове на Софийски градски съд, Окръжен съд – Перник, Окръжен съд – Благоевград, Окръжен съд – Шумен, Апелативен съд – София, ИВСС е установил, че при прилагането на института на съкратеното съдебно следствие, съдилищата тълкуват и прилагат процесуалните разпоредби по различен начин.

Установеният противоречив подход е наложил извода за необходимостта от тълкувателно решение на Общото събрание на Наказателната колегия на Върховния касационен съд и на основание чл.54, ал.1, т.4 от ЗСВ, ИВСС е изпратил сигнал до Председателя на ВКС за отправяне на искане за приемане на тълкувателно решение по приложението на института на съкратеното съдебно следствие по реда на Глава XXVII /чл.370 – чл.374 / от НПК. Общото събрание на Наказателната колегия на ВКС приема *Тълкувателно Решение № 1 от 06.04.2009г.*

Настоящата тематична проверка има за цел да установи дали в практиката при прилагане на института на съкратеното съдебно следствие по чл.371, т.2 във връзка с чл.370, ал.1, чл.372, ал.1 и ал.4 НПК, се установяват случаи на противоречива съдебна практика.

Цел на проверката – да се направи сравнителен анализ на практиката по прилагането на диференцираната процедура по глава XXVII от НПК от наказателните отделения на съдилищата в съдебните райони на Пловдив и Монтана, както и дали се спазва Тълкувателно решение на ВКС №1/06.04.2009г. Набелязване на препоръки и мерки, в резултат на установеното.

Обхват на проверката – проверка на място на дела, протекли по реда на глава XXVII от НПК „Съкратено съдебно следствие”. Анализ на копия от документи, събирани в хода на комплексните планови проверки на наказателните отделения в съответните съдилища.

Методологията на провеждане на проверката – основава се на приетата от Инспектората към ВСС обща методология за извършване на проверки.

Структура на тематичната проверка

I. Нормативна база, относима към предмета на тематичната проверка.

II. Сравнителен анализ на практиката на съдилищата и проверка на конкретни дела.

III. Общи констатации и препоръки, в резултат на установеното.

I. Нормативна база, относима към предмета на тематичната проверка: гл. XXVII от НПК - чл.370- чл.374; Тълкувателно решение на ВКС №1/06.04.2009 г.

Съкратеното съдебно следствие в производството пред първата инстанция е една от шестте диференцирани процедури, предвидени по НПК. Прилагането ѝ има факултативен характер - зависи от волята на участващите в процеса лица. Съкратеното съдебно следствие е приложимо само по делата от общ характер. С този процесуален режим се цели делото да се разгледа в съкратени срокове на първата инстанция.

Въвеждането на диференцираната процедура цели облекчаване на съдебната система и ефективно използване на нейните ресурси, чрез спестяване на процесуални усилия, финансови средства и време. То осигурява ускоряване на процеса и приключването му в разумни срокове, в съответствие с изискванията на чл. 6, т. 1 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи (ЕКЗПЧОС) и чл.22 НПК. Възприетият законодателен подход кореспондира с насоките, дадени от Комитета на министрите на Съвета на Европа с Препоръка № R(86)12 за преодоляване прекомерната натовареност на съдилищата, водеща до бавно и некачествено правосъдие, както и с практиката на Европейския съд по правата на човека в Страсбург по приложението на чл.6 ЕКЗПОСЧ. Според общоприетия международен стандарт, основен показател за създадени гаранции на правото на справедлив процес, е отношението на националните органи към превенцията на забавеното правораздаване, изразено в нормативни механизми за ускоряване на производството.

Провеждането на съкратено съдебно следствие се решава от съда след предварително изслушване на страните. Инициативата за предварителното изслушване може да изхожда служебно от съда, или от подсъдимия. Вземането на решение за предварително изслушване предполага съдия - докладчикът да е извършил проверката по въпросите по чл. 248, ал. 1 НПК, да е приел, че са налице условията за насрочване на съдебно заседание и да е насрочил същото. Необходимо условие е, да е

върчен в срок препис от обвинителния акт на подсъдимия и да са призовани за съдебното заседание пострадалите, респ. техните наследници.

С нормите на чл. 371, т. 2 и чл. 372, ал. 4 НПК се цели развитие на наказателното производство в съдебната му фаза като съкратено следствие, когато на предварително изслушване подсъдимият признае фактите, изложени в обстоятелствената част на обвинителния акт, изразявайки съгласие да не се събират доказателства за тях и първостепенният съд прецени, че са налице визираните от процесуалния кодекс условия.

Първоинстанционният съд може да откаже да уважи искане на подсъдимия за съкратено съдебно следствие, само при липса на визираните в Глава двадесет и седма от Наказателно-процесуалния кодекс условия – признание на фактите, изложени в обвинителния акт, което да се подкрепя от събраните в досъдебното производство доказателства. Това се отнася и за случаите, когато инициативата произтича от съда. Отказът на съда трябва да бъде мотивиран.

Общите правила за конституиране на страните, включително и на частен обвинител, граждански ищец и граждански ответник, са валидни и приложими в случаите на предварително изслушване по чл.371, т. 2 НПК. На частния обвинител, гражданския ищец и гражданския ответник се предоставя възможност да участват в предварителното изслушване.

При предварителното изслушване подсъдимият и неговият защитник, гражданският ищец, частният обвинител и техните повереници могат да дадат съгласие да не се провежда разпит на всички или на някои свидетели и вещи лица, а при постановяване на присъдата непосредствено да се ползва съдържанието на съответните протоколи и експертни заключения от досъдебното производство - чл. 371, т. 1 НПК. Съдът от своя страна, с определение одобрява изразеното съгласие, ако съответните действия по разследването са извършени при условията и по реда на НПК.

Съществената роля при предварителното изслушване е на подсъдимия. Той освен, че се съгласява за непровеждането на разпити, може да признае изцяло фактите, изложени в обстоятелствената част на обвинителния акт, като се съгласи да не се събират доказателства за тези факти - чл. 371, т. 2 НПК. По този начин подсъдимият приема за установени фактите и обстоятелствата, изложени в обвинителния акт и се съгласява да не се събират нови. Самопризнанието на подсъдимия, дадено на предварителното изслушване не означава край на процеса. Задължение на съда е да провери дали самопризнанието се подкрепя от събраните в досъдебното производство доказателства и с определението си да обяви, че при постановяване на присъдата ще се ползва самопризнанието, без да се събират доказателства за изложените в обстоятелствената част на обвинителния акт факти. Същевременно, разпоредбата на чл. 372, ал. 4 не изисква всички надлежно събрани и проверени в хода на досъдебното производство доказателства да подкрепят самопризнанието. Необходимо е приобщените доказателства да са достатъчни за установяване по несъмнен

начин на фактите, очертани в обстоятелствената част на обвинителния акт и признати от подсъдимото лице.

Недопустимо е провеждането на съкратено съдебно следствие, ако първостепенният съд констатира, че изявлението на подсъдимия не отразява неговата валидно формирана воля, или сочи само на частично самопризнание. Същото се отнася и за случая, когато след запознаване с материалите по делото, съдът приеме че събраните на досъдебното производство доказателства не подкрепят в достатъчна степен самопризнанието.

Поради тази причина, законът изисква при приложението на този институт, подсъдимият във всички случаи да се явява с адвокат.

Съкратеното съдебно следствие по чл. 372, ал. 4 и чл. 373, ал. 2 и 3 НПК е неприложимо и не се допуска за отделен подсъдим, когато друг подсъдим по делото не е съгласен същата процедура да се приложи и спрямо него, както е и недопустимо провеждането на съкратено съдебно следствие на основата на изявление на подсъдимия по чл. 371, т. 2 НПК, обхващащо само част от инкриминираните в обвинителния акт деяния.

Недопустимо е, когато съдебното следствие е започнато по общия ред, след това да се преминава към съкратено съдебно следствие по реда на чл. 373, ал. 2, във вр. с чл. 372, ал. 4 НПК.

При определяне на наказанието, съгласно правилата на чл. 373, ал. 2 НПК, признанието по чл. 371, т. 2 НПК не следва да се третира като допълнително смекчаващо отговорността обстоятелство, освен ако съставлява елемент на цялостно, обективно проявено при досъдебното разследване процесуално поведение, спомогнало за своевременното разкриване на престъплението и неговия извършител.

При процедура по чл. 372, ал. 4 и чл. 373, ал. 3 НПК първоинстанционният и въззивният съд не могат да допускат и събират доказателства, които са несъвместими с признатите от подсъдимия фактически положения по обвинителния акт. При проверката на първоинстанционна присъда, постановена след надлежно проведено по чл. 372, ал. 4 и чл. 373, ал. 2 и 3 НПК съдебно следствие, е недопустимо въззивният съд да реши делото на основата на фактическа обстановка, различна от изложената в обстоятелствената част на обвинителния акт. Изявенията на подсъдимия по чл. 371, т. 2 НПК не могат да бъдат оттеглени след постановяване на съдебното определение по чл. 372, ал. 4 НПК.

II. Сравнителен анализ на практиката на съдилища и проверка на конкретни дела.

При по - голяма част от проверените дела, инициативата за провеждане на съкратено съдебно следствие произтича от съда:

- НОХД № 283/2013г. на съдия Наташа Николова - РС Монтана. С разпореждането е определено, че делото ще са разглежда по реда на гл. XXVII от НПК, като е указано на подсъдимите, че следва да ангажират адвокатска защита. Същевременно е изпратено писмо до АК Монтана за определяне на служебен защитник на един от подсъдимите. В първото по делото ОСЗ е даден ход на делото, като подсъдимите и техните защитници са поискали то да се разглежда по реда на гл. 27 от НПК. Съдът, след като е констатирал, че са предявени гр. иски с определение ги е допуснал за съвместно разглеждане в наказателното производство и е конституирал заинтересованите лица като гр. ищци. На подсъдимия са разяснени правата по чл. 371 от НПК. С определение по чл. 372, ал. 1 от НПК, съдът е уведомил подсъдимия, че съответните доказателства от ДП и направеното от него самопризнание по чл. 371, ал. 2 от НПК, ще се ползват при постановяване на присъдата.

- НОХД № 207/2014 г. на съдия Димитрина Николова - РС Монтана. С разпореждането по чл. 248 от НПК е определено, че делото ще са разглежда по реда на гл. XXVII от НПК, като е указано на подсъдимия, че следва да ангажира адвокатска защита. Изпратено е писмо до АК Монтана за определяне на служебен защитник на подсъдимия. Указано е на представителя на пострадалото ЮЛ, че могат да предявят гр. иск срещу подсъдимия. В първото по делото ОСЗ е даден ход за разглеждане на делото по реда на гл. 27 от НПК. На подсъдимия са разяснени условията за разглеждане на делото по този ред.

- НОХД № 88/2014 г. на съдия Нина Каменова - РС Лом. С разпореждането по чл. 248 от НПК е определено, че делото ще са разглежда по реда на гл. XXVII от НПК, като е указано на подсъдимия, че следва да ангажира адвокатска защита. Същевременно е изпратено писмо до АК Монтана за определяне на служебен защитник на подсъдимия. Указано е на пострадалите, че могат да предявят гр. иск срещу подсъдимия. В първото по делото ОСЗ е даден ход на делото по реда на гл. 27 от НПК. Подробно са разяснени правата на подсъдимия и конкретно по процедурата по гл. 27 от НПК;

- НОХД № 40/2014 г. на съдия Елизабета Кралева - ОС Монтана. С разпореждането по чл. 248 от НПК е определено, че наказателното производства следва да се разглежда по реда на гл. XXVII от НПК. В първото по делото ОСЗ е даден ход на делото по реда на гл. 27 от НПК. Пострадалите от престъплението са конституирани като граждански ищци. На подсъдимия са разяснени правата му по чл. 371 от НПК и какви ще бъдат последствията за него с оглед признаване на фактите и обстоятелствата по делото. Съдът изрично е отбелязал, констатацията си, че самопризнанията на подсъдимия се подкрепят от доказателствата по делото;

- НОХД № 70/2014 г. на съдия Олег Софрониев - ОС Монтана. С разпореждането по чл. 248 от НПК делото е внесено за разглеждане по реда

на гл. XXVII от НПК. В първото по делото ОСЗ е даден ход на делото по реда на гл. XXVII от НПК. На подсъдимия са разяснени правата му по чл. 371 и сл. от НПК, както и последиците от признаването на фактите и обстоятелствата по обвинителния акт и го уведомява, че съответните доказателства от досъдебното производство и направеното от него самопризнание по чл. 371, т. 2 от НПК ще се ползват при постановяване на присъдата. Съдът е констатирал, че депозираното самопризнание на подсъдимия се подкрепя от събраните на ДП писмени и веществени доказателства;

Извършеният анализ на проверените дела показва, че по част от делата инициативата за разглеждане на делата по реда на гл. XXVII от НПК, произтича от страна на подсъдимия и съответно неговият защитник:

- НОХД № 39/2014 г. на съдия Наташа Николова- РС Монтана. С разпореждането по чл. 248 от НПК е определено, че делото ще се разглежда по общия ред - чл. 258, ал. 1 от НПК. Указано е на пострадалото лице, че може да предяви гр. иск срещу подсъдимия. В първото по делото ОСЗ защитника на подсъдимия е направил искане за разглеждане на делото по реда на гл. XXVII от НПК, като подсъдимия се е присъединил към искането на защитника си. Предвид направеното искане и с оглед законната възможност за разглеждане на делото по съкратената процедура, съдът с определение е отменил разпореждането си в частта, в която е приел, че делото ще се разглежда по общия ред и е дал ход на делото по реда на чл. 370 от НПК. Във връзка с предявения граждански иск, съдът го е приел за съвместно разглеждане и е конституирал пострадалия като граждански ищец. На подсъдимия са разяснени правата по чл. 371 от НПК. С определение по чл. 372, ал. 1 от НПК, съдът е уведомил подсъдимия, че съответните доказателства от ДП и направеното от него самопризнание по чл. 371, ал. 2 от НПК, ще се ползват при постановяване на присъдата;

- НОХД № 6/15.01.2015 г. на съдия Димитрина Николова- РС Монтана. С разпореждането по чл. 248 от НПК съдия - докладчикът е определил, че делото ще се разглежда по общия ред. В първото по делото ОСЗ защитника на подсъдимия е направил искане делото да се разглежда по реда на чл. 370 и сл. от НПК, като изрично се заявява, че подсъдимият признава фактите, изложени в обстоятелствената част на ОА и е съгласен да не се събират доказателства за тези факти. Признава вината. Предвид направеното искане и с оглед законната възможност за разглеждане на делото по съкратената процедура, съдът с определение е отменил разпореждането си в частта, в която е приел, че делото ще се разглежда по общия ред и е дал ход на делото по реда на чл. 370 от НПК. Предявени са граждански искове, конституирани са граждански ищци и частни обвинители. Съдът е разяснил на подсъдимия условията и предпоставките по чл. 371, т. 2 от НПК, като е налице определение в тази насока;

- НОХД № 39/2014 г. на съдия Наташа Николова- РС Монтана. С разпореждането по чл. 248 от НПК делото е насрочено за разглеждане по

общия ред. В първото по делото ОСЗ ход на делото не е даден, поради нередовно призоваване на подсъдимия. В следващото ОСЗ е даден ход на делото. Защитникът на подсъдимия е поискал делото да се разглежда по реда на гл. XXVII от НПК. С определение съдът е отменил разпореждането си за насрочване в частта в която е определил, че делото ще се разглежда по общия ред. Със същото определение е даден ход на делото по реда на гл. XXVII от НПК. Съдът е разяснил на подсъдимия условията и предпоставките по чл. 271, т. 2 от НПК;

- НОХД № 361/2014 г. на съдия Катя Цветанова - РС Лом. С разпореждането по чл. 248 от НПК е определено разглеждането на делото да започне по общия ред. В първото по делото ОСЗ защитникът на подсъдимия е поискал делото да се гледа по реда на гл. XXVII от НПК. С определение съдът е отменил разпореждането си в частта за разглеждане на делото по общия ред, като е определил, че производството ще продължи по реда на гл. XXVII от НПК. На подсъдимия са разяснени правата по чл. 371 от НПК и последствията от даването на самопризнания и признаването на вината;

- НОХД № 361/2014 г. на съдия Катя Цветанова - РС Лом. С разпореждането по чл. 248 от НПК е определено делото да се разглежда по общия ред. В първото по делото ОСЗ защитникът на подсъдимия и самият подсъдим са поискали разглеждането по делото да стане по реда на гл. XXVII от НПК. С определение съдът е отменил разпореждането си в частта за разглеждане на делото по общия ред, като е определил, че производството ще продължи по реда на гл. XXVII от НПК. На подсъдимия са разяснени правата по чл. 371 от НПК и последствията от даването на самопризнания и признаването на вината;

- НОХД № 85/2014 г. на съдия Олег Софрониев - ОС Монтана. С разпореждане по реда на чл. 248 от НПК делото е внесено за разглеждане по общия ред. В първото по делото ОСЗ защитникът на подсъдимия е поискал разглеждането на делото да стане по реда на гл. XXVII от НПК. Подсъдимият е бил на същото становище, като е заявил, че се признава за виновен. Наследниците на починалия пострадал от престъплението са предявили граждански иск и са конституирани като граждански ищци. На подсъдимия са разяснени правата му по чл. 371 и сл. от НПК, както и последиците от признаването на фактите и обстоятелствата по обвинителния акт и е уведомен, че съответните доказателства от досъдебното производство и направеното от него самопризнание по чл. 371, т. 2 от НПК, ще се ползват при постановяване на присъдата. Съдът е констатирал, че депозираното самопризнание на подсъдимия се подкрепя от събраните на ДП писмени и веществени доказателства;

- НОХД № 88/2014 г. на съдия Елизабет Кралева - ОС Монтана. С разпореждане по реда на чл. 248 от НПК делото е внесено за разглеждане по общия ред. В първото по делото ОСЗ защитникът на подсъдимата е поискал разглеждането на делото да стане по реда на гл. XXVII от НПК.

Подсъдимата е била на същото становище, като е заявила, че се признава за виновна и не желае да се събират доказателства. Пострадалите от престъплението са предявили граждански иск и са конституирани като граждански ищци. На подсъдимата са разяснени правата и по чл.371 и сл. от НПК, както и последиците от признаването на фактите и обстоятелствата по обвинителния акт и е уведомена, че съответните доказателства от досъдебното производство и направеното от нея самопризнание по чл.371,т.2 от НПК ще се ползват при постановяване на присъдата. Съдът е констатирал, че депозираното самопризнание на подсъдимия се подкрепя от събраните на ДП писмени и веществени доказателства;

- НОХД № 103/2014 г. на съдия Олег Софрониев - ОС Монтана. С разпореждане по реда на чл.248 от НПК делото е внесено за разглеждане по общия ред. В първото по делото ОСЗ защитникът на подсъдимия е поискал разглеждането на делото да стане по реда на гл.ХХVII от НПК. Подсъдимият е бил на същото становище, като е заявил, че се признава за виновен и не желае да се събират доказателства. На подсъдимия са разяснени правата му по чл.371 и сл. от НПК, както и последиците от признаването на фактите и обстоятелствата по обвинителния акт и е уведомен, че съответните доказателства от досъдебното производство и направеното от него самопризнание по чл.371,т.2 от НПК ще се ползват при постановяване на присъдата;

- НОХД № 6/2014 г. на съдия Олег Софрониев - ОС Монтана. С разпореждане по реда на чл.248 от НПК делото е внесено за разглеждане по общия ред. В първото по делото ОСЗ защитникът на подсъдимия е поискал разглеждането на делото да стане по реда на гл.ХХVII от НПК. Подсъдимият е заявил, че се признава за виновен и не желае да се събират доказателства, като признава всички факти и обстоятелства по ДП. На подсъдимия са разяснени правата му по чл.371 и сл. от НПК, както и последиците от признаването на фактите и обстоятелствата по обвинителния акт и е уведомен, че съответните доказателства от досъдебното производство и направеното от него самопризнание по чл.371,т.2 от НПК, ще се ползват при постановяване на присъдата;

- НОХД № 116/2015 г. на съдия Олег Софрониев - ОС Монтана. С разпореждане по реда на чл.248 от НПК делото е внесено за разглеждане по общия ред. Подсъдими по делото са две лица. В първото по делото ОСЗ подсъдимите и техните защитници са направили искане за разглеждане на делото по реда на гл.ХХVII от НПК. На подсъдимите са разяснени правата им по чл.371 и сл. от НПК, както и последиците от признаването на фактите и обстоятелствата по обвинителния акт и са уведомени, че съответните доказателства от досъдебното производство и направеното от тях самопризнание по чл.371,т.2 от НПК, ще се ползват при постановяване на присъдата.

Изводът, който се налага на база на проверените и анализирани дела е, че във всички случаи съдия - докладчиците по делата, са вземали решението си за предварително изслушване на страните, след като са извършвали проверката на въпросите по чл. 248, ал. 1 НПК и са установявали, че са налице условията за насрочване на съдебно заседание по този ред.

От проверените дела прави впечатление, че повечето съдии още в разпоредителното заседание вземат мерки за обезпечаване на адвокатска защита на подсъдимия, било като указват на подсъдимото лице, че трябва да се яви в съдебно заседание със защитник, било като изпращат искане до съответната адвокатска колегия за назначаване на служебен защитник, така че още в първото ОСЗ да са изпълнени изискванията на закона в тази насока.

Беше извършена проверка на конкретни дела, с оглед установяване на практиката на съдилищата по отношение на задължението на компетентният орган да осигури призоваването на всички лица с право да участват в процеса - в качеството на частни обвинители, граждански ищци, или граждански ответници, като преди началото на предварителното изслушване се произнесе по основателността на исканията за конституиране.

- НОХД № 92/2015г. на съдия Юлита Георгиева - РС Берковица. Делото е образувано по обвинителен акт срещу едно лице за извършено престъпление по чл.151, ал.1 във вр. с чл.63, ал.1, т.3 от НК. С разпореждане от 24.04.2015г., съдията е насрочил делото в открито съдебно заседание за 07.05.2015. Разпореждането отговаря на изискванията на чл.248 от НПК. С него са указани правата на пострадалото лице по чл.75, ал.1 от НПК. На осн. чл.179, ал.3 от НПК, в призовката на пострадалото лице е указано, че има право да се яви с повереник /адвокат/, и на осн. чл.255 от НПК има право в седемдневен срок от връчване на съобщението да направи искане за конституиране като граждански ищец и/или частен обвинител – да предяви граждански иск най – късно до започване на съдебното следствие за претърпените от престъплението вреди.

- НОХД № 320/2014г. на съдия Юлита Георгиева - РС Берковица. Делото е образувано по обвинителен акт срещу едно лице за извършено престъпление по чл.151, ал.1 във вр. с чл.18, ал.1 и чл.63 от НК. С разпореждане от 29.08.2014г., съдията е насрочил делото в открито съдебно заседание за 03.10.2014г. за предварително изслушване на страните. Разпореждането отговаря на изискванията на чл.248 от НПК. С разпореждането са указани правата на пострадалото лице по чл.75, ал.1 от НПК. На осн. чл.179, ал.3 от НПК в призовката на пострадалото лице е указано, че има право да се яви с повереник /адвокат/, и че на осн. чл.255 от НПК има право в седемдневен срок от връчване на съобщението да направи искане за конституиране като граждански ищец и/или частен

обвинител – да предяви граждански иск най – късно до започване на съдебното следствие за претърпените от престъплението вреди. Съдът е дал ход на делото при условията на чл.371, т.2 вр. чл.370 от НПК по служебно взето от съда решение.

- НОХД №244/2014г. на съдия Елеонора Филипова - РС Берковица. Делото е образувано по обвинителен акт срещу едно лице за извършено престъпление по чл.234в, ал.1 от НК. С разпореждането съдията е насрочил делото в открито съдебно заседание - за предварително изслушване на страните. Разпореждането отговаря на изискванията на чл.248 от НПК. С разпореждането са указани правата на пострадалото лице по чл.75, ал.1 от НПК. На основание чл.179, ал.3 от НПК в призовката на пострадалото лице е указано, че има право да се яви с повереник /адвокат/, и че на основание чл.255 от НПК има право в седем дневен срок от връчване на съобщението да направи искане за конституиране като граждански ищец и/или частен обвинител – да предяви граждански иск най – късно до започване на съдебното следствие за претърпените от престъплението вреди. В проведеното съдебно заседание подсъдимият се признава за виновен. При условията на чл.371, т.2 от НПК, той признава изцяло фактите, изложени в обстоятелствената част на обвинителния акт и дава съгласие да не се събират доказателства за тези факти. Доказателствата по делото са писмени и гласни. На осн. чл.373, ал.1 вр. с чл. 283 НПК, съдът ги е приел и огласил, без да извършва разпит на свидетелите и вещото лице.

- НОХД № 289/2014г. на съдия Юлита Георгиева - РС Берковица. Делото е образувано по обвинителен акт срещу едно лице за извършено престъпление по чл.196, ал.1, т.2 във вр. с чл.195, ал.1, т.3 във вр. с чл.194, ал.1 във вр. с чл.26, ал.1 вр. с чл.29, ал.1, б „б” от НК. С разпореждане от 28.08.2014г., съдията е насрочил делото в открито съдебно заседание за 26.09.2014г. - за предварително изслушване на страните. Разпореждането отговаря на изискванията на чл.248 от НПК. С разпореждането са указани правата на пострадалото лице по чл.75, ал.1 от НПК. На осн. чл.179, ал.3 от НПК в призовката на пострадалото лице е указано, че има право да се яви с повереник /адвокат/, и че на осн. чл.255 от НПК има право в седем дневен срок от връчване на съобщението да направи искане за конституиране като граждански ищец и/или частен обвинител – да предяви граждански иск най – късно до започване на съдебното следствие за претърпените от престъплението вреди. Производството по делото се развива при условията и по реда на чл.370, ал.1 и сл. от НПК, предшествано от предварително изслушване по служебно взето от съда решение, съгласно разпоредбата на чл.370, ал.1 от НПК. При условията на чл.371, т.2 НПК, подсъдимият е признал изцяло фактите изложени в обстоятелствената част на обвинителния акт и е дал съгласие да не се събират доказателства за тези факти. На основание чл.373, ал.3 НПК, съдът е приел за установени обстоятелствата изложени в ОА, като се позовава на направеното

самопризнание от подсъдимия и доказателствата от ДП, които го подкрепят. В мотивите към постановената присъда са обсъдени и оценени всички доказателствени материали, които съдът е кредитирал, като съвкупността от доказателства напълно е кореспондираща с направеното от подсъдимия самопризнание.

- НОХД № 250/2014г. на съдия Юлита Георгиева - РС Берковица. Делото е образувано по обвинителен акт срещу едно лице за извършено престъпление по чл.196, ал.1, т.2, пр. 1 вр. с чл.195, ал.1, т.3 във вр. с чл.194, ал.1 във вр. с чл.26, ал.1 вр. с чл.29, ал.1, б „б” от НК. С разпореждане от 15.07.2014г., съдията е насрочил делото в открито съдебно заседание за 11.09.2014г. - за предварително изслушване на страните. Разпореждането отговаря на изискванията на чл.248 от НПК. С разпореждането са указани правата на пострадалото лице по чл.75, ал.1 от НПК. На осн. чл.179, ал.3 от НПК в призовката на пострадалото лице е указано, че има право да се яви с повереник /адвокат/, и че на осн. чл.255 от НПК има право в седемдневен срок от връчване на съобщението да направи искане за конституиране като граждански ищец и/или частен обвинител – да предяви граждански иск най – късно до започване на съдебното следствие за претърпените от престъплението вреди. По делото е предявен граждански иск и е конституиран граждански ищец. Производството по делото се развива при условията и по реда на чл.370, ал.1 и сл. от НПК, предшествано от предварително изслушване по служебно взето от съда решение, съгласно разпоредбата на чл.370, ал.1 от НПК.

В тази насока, практиката на съдилищата, видно от проверените дела, е категорична. Във всички случаи, когато е имало пострадали лица, или техни наследници, съдът е разяснявал правата им и възможността да бъдат конституирани като граждански ищци и / или частни обвинители. Съдиите стриктно са спазвали задължението да осигурят призоваването на всички лица с право да участват в процеса, като преди началото на предварителното изслушване са се произнасяли по основателността на съответните искания за конституиране.

При извършения анализ на делата бе установено едно наказателно производство, по което подсъдимият е отказал разглеждането на делото по реда на съкратеното съдебно следствие - НОХД № 527/2014г. на съдия Иванова от РС - Лом. С разпореждане от 27.08.2015г. делото е насрочено за разглеждане по реда на гл.XVII от НПК за 23.09.2014г. В ОСЗ на тази дата е даден ход на делото, като подсъдимият е заявил, че не желае делото да се разглежда по съкратената процедура. С определение съдът е разпоредил делото да се разглежда по общия ред и е отложил делото за друга дата.

След направен разбор на съдебните протоколи на делата, протекли по реда на гл.XXVII от НПК, не бе установена противоречива съдебна практика при реда за провеждане на предварителното изслушване.

При предварителното изслушване подсъдимият и неговият защитник, гражданският ищец, частният обвинител и техните повереници, са давали съгласие да не се провеждат разпити на всички, или на някои свидетели и вещи лица, а при постановяване на присъдата непосредствено да се ползва съдържанието на съответните протоколи и експертни заключения от досъдебното производство /чл. 371, т. 1 НПК/. В проверените дела, подсъдимите са признавали изцяло фактите, изложени в обстоятелствената част на обвинителния акт, като са се съгласили да не се събират доказателства за тези факти /чл.371, т. 2 НПК/. Съдът с определение е одобрявал изразеното съгласие, ако съответните действия по разследването са извършени при условията и по реда, предвидени в Наказателно-процесуалния кодекс. В тази хипотеза съдиите са преценявали допустимостта на събраните доказателства.

Във всички случаи съдът е разяснявал правата на подсъдимия по чл.371 НПК и го е уведомявал, че съответните доказателства от досъдебното производство, както и направените самопризнания по чл.371, т.2, ще се ползват при постановяване на присъдата.

- НОХД № 22/2014г. на съдия Юлита Георгиева - РС Берковица. Делото е образувано по обвинителен акт срещу едно лице за извършено престъпление по чл.235, ал.1 от НК. С разпореждане от 27.01.2014г., съдията е насрочил делото в открито съдебно заседание за 28.02.2014г. за предварително изслушване на страните. Разпореждането отговаря на изискванията на чл.248 от НПК. С разпореждането са указани правата на пострадалото лице по чл.75, ал.1 от НПК. При условията на чл.371, т.2 НПК, подсъдимият е признал изцяло фактите, изложени в обстоятелствената част на обвинителния акт и е дал съгласие да не се събират доказателства за тези факти. При условията на чл.373, ал.3 НПК, съдът е приел за установени обстоятелствата, изложени в ОА, като се позовава на направеното самопризнание от подсъдимия и доказателствата от ДП, които го подкрепят. В мотивите към постановената присъда са обсъдени и оценени всички доказателствени материали, които съдът е кредитирал, като съвкупността от доказателства напълно е кореспондирала с направеното от подсъдимия самопризнание.

- НОХД №1265/2015г. на съдия Станева ОС - Пловдив. Делото е образувано на 09.07.2015г. ОА е срещу едно лице за престъпление по чл.116, ал.1, т.6 пр.2 и 3 вр. чл.115 от НК. С разпореждане № 2399 от 10.07.2015г., делото е насрочено за открито с.з. на 26.08.2015г. По делото са насрочени две с.з. В първото с.з. ход на делото не е даден, поради молба от съдебен заседател за отлагане, поради невъзможност да се яви. Следващото с.з. е насрочено за 26.08.2015г. В това с.з. ход на делото е даден и производството е протекло по реда на гл. XXVII от НПК. Делото е приключено с Присъда № 70 от 26.08.2015г. Дата на предаване на мотивите – 28.08.2015г. Присъдата е потвърдена с Решение №43 от

17.03.2016г. по описа на Апелативен съд - Пловдив и с Решение №43/17.03.2016г. по описа на ВКС.

- НОХД № 799/2015г. на съдия Стойнова ОС - Пловдив. Делото е образувано на 04.05.2015г. ОА е за престъпление по чл.354а, ал.2, пр. последно, вр. ал.1, пр.3 и пр.4 вр. чл.26, ал.1 от НК. С разпореждане № 1571 от 12.05.2015г., делото е насрочено за открито с.з. на 08.06.2015г. В това с.з. ход на делото е даден ход и производството е протекло по реда на гл. XXVII от НПК. Приключено е с Присъда № 55 от 08.06.2015г. Срещу присъдата е подаден протест на 09.06.2015г. и въззивна жалба на 19.06.2015г. АС – Пловдив с Решение от 12.10.2015г. по ВНОХД №281/2015г. потвърждава присъдата. ВКС с Решение от 15.02.2016г. по н.д. №1636/2015г. оставя в сила решението на АС – Пловдив.

- НОХД № 268/2015г. на съдия Юлита Георгиева РС – Берковица. Делото е образувано по обвинителен акт срещу едно лице за извършено престъпление по чл.234, ал.1 от НК. С разпореждане от 28.09.2015г., съдията е насрочил делото в открито съдебно заседание за 10.11.2015г. - за предварително изслушване на страните. Разпореждането отговаря на изискванията на чл.248 от НПК. В проведеното с.з., съдът е разяснил правата на подсъдимата. При условията на чл.371, т.2 НПК, подсъдимата е признала изцяло фактите, изложени в обстоятелствената част на обвинителният акт и е дала съгласие да не се събират доказателства за тези факти. При условията на чл.373, ал.3 НПК, съдът е приел за установени обстоятелствата, изложени в ОА, като се позовава на направеното самопризнание от подсъдимата и доказателствата от ДП, които го подкрепят. В мотивите към постановената присъда са обсъдени и оценени всички доказателствени материали, които съдът е кредитирал, като съвкупността от доказателства напълно е кореспондирала с направеното самопризнание.

- НОХД № 329/2014г. на съдия Славка Димитрова ОС – Пловдив. Делото е образувано на 07.03.2014г. ОА е срещу едно лице за престъпление по чл.199, ал.1, т.4 вр. чл.198, ал.1 вр. чл.26, ал.1 вр. чл.29, ал.1, б „а” и „б” от НК. С разпореждане № 566 от 17.03.2014г., делото е насрочено за открито с.з. на 07.05.2014г. В това с.з. ход на делото е даден и производството е протекло по реда на гл. XXVII от НПК. Делото е приключено с Присъда № 39 от 07.05.2014г. Срещу присъдата е подадена въззивна жалба. АС – Пловдив с Решение от 05.11.2014 по ВНОХД №289/2014г. потвърждава присъдата. ВКС с решение от 07.08.2015г. по н.д. № 1921/2014г. оставя в сила въззивното решение.

- НОХД № 1886/2014г. на съдия Захаријева ОС – Пловдив. Делото е образувано на 29.12.2014г. ОА е срещу едно лице за престъпление по чл.343, ал.1, б „в” вр. чл.342, ал.1 от НК. С разпореждане № 7 от 05.01.2015г., делото е насрочено за открито с.з. на 12.01.2015г. В това с.з. ход на делото е даден и производството е протекло по реда на гл. XXVII от НПК. Делото е приключено с Присъда № 3 от 12.01.2015г. Срещу

присъдата е подадена въззивна жалба. Апелативен съд – Пловдив, с определение от 10.03.2015г. по ВНОХД №46/2015г. прекратява производството по делото, поради оттегляне на жалбата.

- НОХД № 653/2015г. на съдия Бонев ОС – Пловдив. Делото е образувано на 17.04.2015г. ОА е срещу две лица за престъпление по чл.354а, ал.2, изр.2, пр. последно и т.4 вр. ал.1, пр.1 вр. чл.29, ал.1, б „а” от НК. С разпореждане № 1234 от 21.04.2015г., делото е насрочено за открито с.з. на 15.06.2015г. В това с.з. ход на делото е даден и производството е протекло по реда на гл. XXVII от НПК. Делото е приключено с Присъда № 58 от 15.06.2015г. Срещу присъдата е подадена въззивна жалба. Апелативен съд – Пловдив с Решение от 19.10.2015г. по ВНОХД №338/2015г. потвърждава присъдата. ВКС с Решение от 11.03.2016г. по КНОХД №77/2016г. оставя в сила решението на АС – Пловдив.

Други проверени и анализирани дела: НОХД №57/2015 на БРС, присъда от 22.04.2015г.; НОХД №94/2015г. на БРС, присъда от 13.05.2015г.; НОХД №310/2015г. на БРС, присъда от 08.12.2015г.; НОХД № 143/2015 г. на МОС; НОХД № 118/2014 г. на МОС; НОХД № 73/2014 г. на МОС; НОХД № 154/2014 г. на МОС; НОХД № 155/2014 г. на МОС; НОХД № 31/2015 г. на МОС; НОХД № 51/2015 г. на МОС; НОХД № 69/2015 г. на МОС; НОХД №1778/2014г. на ПОС; НОХД №129/2015г. на ПОС; НОХД №2017/2015г. на ПОС; НОХД №1007/2015г. на ПОС; НОХД №1729/2014г. на ПОС; НОХД №1444/2014г. на ПОС; НОХД №471/2014г. на ПОС; НОХД №1569/2015г. на ПОС; НОХД №1443/2014г. на ПОС; НОХД №2404/2015г. на ПОС; НОХД №515/2015г. на ПОС; НОХД №277/2015г. на ПОС; НОХД №1281/2014г. на ПОС; НОХД №454/2015г. на ПОС; НОХД №954/2014г. на ПОС; НОХД № 101/2014 г. на ЛРС; НОХД № 285/2014г. на ЛРС; НОХД № 421/2014 г. на ЛРС; НОХД № 461/2014 г. на ЛРС; НОХД № 499/2014 г. на ЛРС; НОХД № 46/2015 г. на ЛРС; НОХД № 50/2015 г. на ЛРС; НОХД № 103/2015 г. на ЛРС; НОХД № 161/2015 г. на ЛРС; НОХД № 173/2015 г. на ЛРС; НОХД № 188/2015 г. на ЛРС; НОХД № 362/2015 г. на ЛРС; НОХД № 561/2015 г. на ЛРС; НОХД № 723/2014 г. на ПРС; НОХД № 4885/2014 г. на ПРС; НОХД № 1991/2014 г. на ПРС; НОХД № 5683/2014 г. на ПРС; НОХД № 3063/2015 г. на ПРС; НОХД № 3739/2014 г. на ПРС; НОХД № 2730/2014 г. на ПРС; НОХД № 4002/2014 г. на ПРС; НОХД № 3308/2014 г. на ПРС; НОХД № 8567/2015 г. на ПРС; НОХД № 6414/2014 г. на ПРС; НОХД № 50/2015 г. на ПРС; НОХД № 6202/2015 г. на ПРС; НОХД № 7904/2014 г. на ПРС; НОХД № 7371/2014 г. на ПРС; НОХД № 3449/2015 г. на ПРС; НОХД № 7306/2015 г. на ПРС;

При всички обсъдени и анализирани присъди и мотиви по разгледаните по-горе дела, приключили по реда на гл. XXVII от НПК, първоинстанционните състави са осъществявали процедурата при съблюдаване на нормативната уредба на диференцираното производство: налични предпоставки за прилагане на особената

процедура (действително направено волеизявление по чл. 371, т. 2 НПК и законосъобразност на доказателствената преценка); спазване на регламентирания ред за допускане и провеждане на съкратено съдебно следствие; постановяване на присъдата в съответствие с изискванията на чл. 373, ал. 2 и 3 НПК.

ОТ ИЗВЪРШЕНАТА ТЕМАТИЧНА ПРОВЕРКА СЕ НАЛАГАТ СЛЕДНИТЕ ОБОЩЕНИ ИЗВОДИ:

1. Не бяха констатирани дела, по които след започване на съдебното следствие по общия ред, да се преминава към съкратено съдебно следствие по реда на чл. 373, ал. 2, във вр. с чл. 372, ал. 4 НПК.

2. Не бяха констатирани дела, при които е провеждана процедура по съкратено съдебно следствие на основата на изявление на подсъдимия по чл.371, т.2 от НПК, обхващащо само част от инкриминираните в обвинителния акт деяния, както и дела, при които да е приложено съкратено съдебно следствие по чл. 372, ал. 4 и чл. 373, ал. 2 и 3 НПК за отделен подсъдим, когато друг подсъдим по делото не е бил съгласен същата процедура да се приложи и спрямо него.

3. Спазвани са общите правила за конституиране на страните. На частния обвинител, гражданския ищец и гражданския ответник е предоставяна възможност да участват в предварителното изслушване.

4. При процедура по чл. 372, ал. 4 и чл. 373, ал. 3 НПК първоинстанционните съдилища не са допусkali събирането на доказателства, които са несъвместими с признатите от подсъдимия фактически положения по обвинителния акт.

5. Не бе установена противоречива съдебна практика при реда за провеждане на предварителното изслушване.

6. Първоинстанционните състави са осъществявали диференцираната процедура при съблюдаване на нормативната уредба за това производство : налични предпоставки за прилагане на особената процедура (действително направено волеизявление по чл. 371, т. 2 НПК и законосъобразност на доказателствената преценка); спазване на регламентирания ред за допускане и провеждане на съкратено съдебно следствие; постановяване на присъдата в съответствие с изискванията на чл. 373, ал. 2 и 3 НПК.

Въз основа на направените положителни констатации, Инспекторатът към Висшия съдебен съвет не следва да дава препоръки.

На основание чл. 58, ал. 3 ЗСВ, екземпляр от настоящия акт да се изпрати на административните ръководители на ОС – Монтана, РС –

Монтана, ОС – Пловдив, РС – Пловдив, РС – Лом и РС – Берковица. В едномесечен срок от получаването му административните ръководители да запознаят с него съдиите и да уведомят главния инспектор на Инспектората към ВСС за изпълнението на това свое задължение.

На основание чл.54, ал.1, т.5 от ЗСВ, акта да се изпрати на председателстващия съдийската колегия при Висшия съдебен съвет - за сведение.

ИНСПЕКТОР:

МАРИЯ НЕЙКОВА